(SRI H. SIDDAVEERAPPA.)

(*b*) Rs. 54.23 lakhs as at the end of 1954-55.

(*c*) 1948-49 ... 29·70 per cent
1949-50 ... 16·30 ,,
1950-51 ... 0·90 ,,
1951-52 ... 1·01 ,,
1952-53 ... 1·09 ,,
1953-54 ... 36·70 ,,
1954-55 ... 39·45 ,,

Government Buses Halting in Gundlupet.

Q.—532. **Sri H. K. SIVARUDRAPPA** (Gundlupet-Heggadadevankote).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the people had not represented to the Minister for Home during his tour in Gundlupet Taluk that the Government buses which are now halting at Gundlupet be made to halt at Hangala and another also at Bomblapura ;

(*b*) whether orders are passed in this behalf ; if not the stage at which the matter is ?

A.—**Sri H. SIDDAVEERAPPA** (Minister for Home).—

(*a*) Yes.

(*b*) One of the buses will halt at Hangala.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, I may be permitted to give answer regarding the proposed routes to be nationalised.

1. Tumkur-Harihar
2. Bangalore-Kunigal *via* Magadi
3. Bellur-Srirangapatna
4. Devanahalli-Bagepalli
5. Dodballapur-Hindupur
6. Kolar-Nangli

Business of the House.

Mr. SPEAKER.—As Hon'ble Members are aware, the voting of Demands will terminate today and the Appropriation Bill will be taken up tomorrow. From the 31st instant until the 4th April inclusive, we will have discussion on the States Reorganization Bill. On the 5th instant, a special motion regarding the Cultural Development Movement (Samskriti Prachar) of which notice has been given by 58 members will be taken up.

So far as the States Reorganization Bill is concerned, the following procedure is proposed to be adopted as in the case of the Andhra State Bill and taking note of the Constitution (Fifth Amendment) Act which makes certain changes in the proviso to article 3 of the Constitution. The first motion will be that the States Reorganization Bill, referred by the President under article 3, be taken into consideration. The annexure to the Bill containing proposals for amendment of the Constitution can also be discussed at this stage. There will be a general discussion on the Bill on this motion. After this motion is adopted, the Bill will be considered clause by clause. Only such clauses as would affect Mysore directly or indirectly will be considered at this stage. Amendments could be moved to such clauses. I request the Hon'ble Members to give notice of amendments well in time so that they may be printed and made available to members who may require time to study them. Only the amendments will be put to vote. Finally, a motion will be moved to the effect that this House approves of the Bill. If any amendments are carried such approval will be, of course, of the Bill as amended.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಏಪ್ರಿಲ್ 5ನೇ ತಾರೀಖು ಆದಮೇಲೆ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ನೂಕ್ತ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ದಿನ ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ; ಈಚೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸುದ್ದಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಅದು ಕೈಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲವೇ ? ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸೆಷನ್ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಯಾವಾಗ ! ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಎಸ್ಸಾರ್ಸಿ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವರೀತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ಬಿಲ್ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ?

ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ಅನ್ನು ತಾವು ನಿರ್ಧರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇಯಿರ ಬಹುದು. ತತ್ವವನ್ನೊಳಗೊಂಡಂಥ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷ್ನ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—You were pleased to say that we can move amendments to those clauses which would directly or indirectly affect the State of Mysore. But I don't think that we could be prevented in that way. We can discuss this Bill which concerns the whole of India and we can move amendments concerning any part of India. If you mean to apply your directions that amendments to such clauses that are going to affect Mysore may be moved, then it is a debatable point. Members may move amendments in respect of certain areas that would come in. We will certainly stick to your directions. But I would urge that we are entitled to move amendments concerning any part of India when we are discussing this Bill.

Mr. SPEAKER.— I have already said that, so far as the first point raised by my Hon'ble friend Sri Veeranna Gowda is concerned, as stated by him, according to the programme the Assembly will close on the 5th since there is no other business for discussion in this House.

MEMBERS.—What about the Second Five-Year Plan ?

Mr. SPEAKER.—I have fixed this programme in consultation with the Leader of the House. The other point raised by Sri Veeranna Gowda whether any special resolution can be moved with respect to the S.R. Bill, I may state that since the Bill is before the House, any amendment which conveys the same meaning can be moved at the stage when amendments are taken up. Therefore there is no necessity to move a special resolution so far as this legislation is concerned.

With regard to the point raised by Sri Mulka Govinda Reddy, of course, I will consider it when we take up amendments. Amendments may be sent and at the time of moving the amendments, I shall consider whether a particular the amendment is admissible or not.

*Sri T. MARIAPPA (Mysore City North).—May I add one more word to what has already been said on this question ? The Government should make it very clear whether they intend placing the Second Five-Year Plan before this House. And if my recollection is all right, I remember, Sir, they had already included the Second Five Year Plan in the Agenda which was discussed at Mysore. And what is more, at Mysore, they had placed it before the House and even the discussion had begun. Sri B. Rachiah had begun the discussion. I think the Government ought to give a very clear reply that they would take it up again. They cannot shirk the responsibility when they had already initiated the discussion. If it is in their mind that no useful purpose would be served by discussing the Second Five-Year Plan, that is a different matter altogether, for, the outline placed before the country is only a draft reply and they certainly invite all criticisms with regard to the draft outline, and then it will be finalised. Therefore it would be much better if the Government allots one or two days for the discussion of the Second Five-Year Plan.

*Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—There is some doubt with regard to the Zonal Councils indicated in the S.R. Bill. Can we move amendments in respect of those councils, Sir ?

Mr. SPEAKER.—I will consider your amendments while the amendments are being moved. You can send in your amendment.

Sri M. LINGANNA.—And also there is one more point, Sir. So far as the Report of the Special Committee on the Rules of Procedure is concerned, I remember that a discussion on that report took place at Mysore. I think this is a proper time when probably we can finish off that particular aspect of the question, or else, with the enlarged Assembly, the House may

(SRI M. LINGANNA)

not be able to regulate its rules. Since the members are few at present, we can give more powers to the Speaker. From that point of view, I submit that one day may kindly be allotted for the discussion of the Special Committee Report. I remember that the Report was discussed at Mysore. It is better that the Report is placed once again before the House and final verdict so far as that matter is concerned.

Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—At the commencement of the Session, the Rajpramukh in his Address has mentioned that the Kolar Gold Fields Nationalisation Bill also would be placed before this House during this session. Now that it is said this session would conclude on the 5th April, are we to take it that the Bill is not ready or the Bill is not going to be placed before this House in this session? I want to bring to the notice of this House and of the Government that great disservice is being done in this respect. The Government have taken a decision to nationalise the gold mines and have also officially communicated the decision to the Mining Companies. It is being said fort he past one year that every step is being taken to nationalise the Industry. It was said that the Bill was going to be placed before this House, but now it is not going to be placed before this House as the programme now stands. The Mining Company are not developing the mines, resulting in crippling the mines just with a view to compel the Government to drop the idea of nationalisation of the mines, or, even after nationalisation, to leave crippled mines. If the Government is really serious about nationalisation, it must immediately place this Bill before this House in this session itself and take all suitable actions in that respect.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗೇನೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕದಿವಸ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡ ಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇವರು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿಲ್ಲ. ಆಡಿಟ್ ಮತ್ತು ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಆಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳ ಗತಿಯೇನಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ನಾದರೂ ಈ ಯೋಜನೆ, ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಕೇವಲ Draft ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯು ಟೀಕೆ ಅನವಶ್ಯಕವೆಂದೇ? ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಆಡಿಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಇಡದಿರುವುದು ಎಂದರೆ ಉಗ್ರವಾದ ಟೀಕೆಗಳು ಬರುತ್ತ ವೆಂದು ಭಯವೇ? ಇದೇರೀತಿ ರೂಲ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯೂ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇಚ್ಛೆಪ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದು ಮತ್ತೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಯ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಭೆಯನ್ನೇ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಸಭಾನಾಯಕರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳು ಏನಾದವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ, ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವುದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕರಡುಯೋಜನೆ ಯಾದರೂ, ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಯಾವ ಆಯಕಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಕೈಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದೂ, ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು ವುದೂ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

1 P.M.

* ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ದಂತೆ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಚರ್ಚೆ ಎಂದು ಹಾಕಿತ್ತು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇ ಸಭಾನಾಯಕರೂ ತಾವೂ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಿರಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಪುನಃ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸಭಾನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ

ಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ, ಕಾಲ ಹೊರೆಯದಿದ್ದರೆ, ಆವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದೆಹಾಕ ಬೇಕೇ ವಿನಾ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಪ್ಪ ಬಾರದು. ಆರೀತಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಕೊಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಸ್. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).— ಮೊದಲು ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಾಗ Calendar ಬಂತು. Calendar ಬಂದಾಗ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆವು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಓದಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದಂಥವರು, '' ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವತ್ತು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೇ, ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ಏನೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಏನಾಗುತ್ತವೆ '' ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ, ಊರು ಸೇರುತ್ತಿರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು calendarನ್ನು ಮೊದಲು fix ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಮತ್ತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ, ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇಕೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದುದೋ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ವಿಷಯ ಬಾರಥೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅದನ್ನು ತಾವು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).— ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಇನ್ನೊಂದು ಇದೆ. The Mysore Tenancy (Second Amendment) Bill, ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದು ಆಗಲೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬಂತು. ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅದು ಇನ್ನೂ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ priorityಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ನೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸನಗರ).—ಈಗ ಈ ಸಭೆ 5ನೇ ತಾರೀಖು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮುಗಿಯುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಳೆದ ಮೈಸೂರು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ, ಶ್ರೀ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ Tenancy Amendment ಮನೂದೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮನೂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಅದೂ ಸಹ ಮೈಸೂರು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟು ಕಮಿಷ್ಷ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಯಾವರೀತಿಯೂ ಉಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಂಡರು ಹಾಜರಿದ್ದು, ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳು ಆದರೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತ ಮುಗಿಸುವುದು ನೂಕ್ತ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಲ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸಭೆ ಉತ್ತಾದಾಹಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಮೊಕ್ತೇಸರರು ಈ ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ನಮಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರ ಬೇಕು ಎಂದು ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಇತರರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಶೋಭನವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ಖಾನಗೀ ಮಹನೀಯರು ಮದುವೆ ಮುಂಜಿ ಮಾಡಿ ಆಹ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚರ್ಚೆಯನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟರೆ, ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಇಲ್ಲ ಇರಬೇಕೋ ಅಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆಮಿನಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಬೇಕು inaugurate ಮಾಡಬೇಕು, ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಎರಡು ಮೂರು ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಚರ್ಚೆಗಳು ಅಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಏನೋ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಾವು ಸರಕಾರದ ಪರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಮೈಸೂರು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು)

ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕಕರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಮುಂಪೆ ಹಾಕಿದರು. ಇದರಿಂದ ನೌಕರರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕವಕಾಶ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ; ಸಚಿವರು ಆಗಲೇ ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮಂಥವರಿದ್ದೇವೆ, 'ನೀವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೇಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ? (ನಗು !) ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೆಳದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

*Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).— Regarding discussion on the Second Five-Year Plan, Draft Rules of the Rules Committee, Public Accounts Committee, Audit Report—I may submit that I will discuss with the Leader and try to give an early programme. Regarding the University Bill, the House knows that it is before the Select Committee. The Committee met thrice in spite of the heavy Budget sittings going on here and they have met with considerable inconvenience. They are trying to progress with the Bill and finalise as early as possible.

Mr. SPEAKER.—Is it possible to place it before this House now ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— We are trying. Rather it is very difficult. That is all that I can say. Similarly, regarding the Tenancy Amendment Bill, the House knows that it is long over due, and we are at it. One important aspect was brought to the notice of the House regarding the holding of seminars while the Legislature is in session. I do not think there is anything wrong in holding seminars. At any rate. . . .

Mr. SPEAKER.—Technically there may be nothing wrong. But the attention of the Officers and the Government should not be diverted from the business of this House when it is in session.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— I will submit this, Sir. Even the Educational seminar that is going on was taken after the cut motions here were discussed and not before. All that time, the Head of the Department was here.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಧಪಟ್ಟ ಖೋತಾ ನೂಚನೆಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಸೆಮಿನಾರ್ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— When his department's is being discussed here, he is sure to be here and he was here. Similarly other departmental heads were here. We are trying our best to give all priority to the work of the Legislature. Other work will be taken up as secondary work, not inconveniencing the work of this House. I believe that practice is very healthy. So, I will discuss with the Leader of the House, with the Hon'ble Speaker, and also with the Leader of the Opposition.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.— Objection was taken not for holding seminars in Bangalore during the hours when the Assembly is not in session. But the objection taken was—during the session of the Assembly, the Chief Minister and other Ministers invite members of the Assembly and take them away from Bangalore to Nandi and feed them sumptuously. They do not attend and also prevent members from attending. That was the greatest objection. We do not take objection for conducting the seminars in the Town Hall or any other place in Bangalore during the hours when the Legislature is not in sesssion.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.— This may be taken as relief for the hard work that the members put in.

Sri K. PUTTASWAMY.—You know, Sir, that the University bodies are already in an extended period. Normally, the University bodies are constituted for three years. Government have power to extend them by one more year and that they have done, up to June. On 1st July 1956, the University bodies will have to be reconstituted. I want to know whether

the Government intends reconstituting. . . .

Mr. SPEAKER.—May I know from the Hon'ble Member how this arises?

Sri K. PUTTASWAMY.—Now that the Minister submitted that the University Bill is not likely to be placed before us in the present session. . . .

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I did not say so.

Sri K. PUTTASWAMY.—Naturally the Government will have to reconstitute the bodies either under the old Act or have another session of the House either in the month of April or in May for passing the University Bill. I want to know what Government intend doing in this matter.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Government is very anxious to finalise the Bill during this session alone. That is why I said that the Select Committee met thrice during the heavy Budget agenda. If, in any case, it is not possible, then an early session will be called and the matter will be considered.

Sri K. S. VASAN.—The Hon'ble Minister has not said anything about the Kolar Gold Fields Nationalisation Bill. Is it going to be placed in this session?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I submit that the draft Bill is ready and we are in correspondence with the Government of India. We are pursuing it very seriously.

Sri K. S. VASAN.—Where is the necessity for consulting the Government of India for placing this Bill before the House, when the draft Bill is ready?

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It comes under the concurrent jurisdiction and the approval and assent of the President is necessary.

BUDGET FOR 1956-57—DEMANDS FOR GRANTS.

Mr. SPEAKER.—Now Demands will be taken up. Demands Nos. 26 and 1 will be taken up together. Demands Nos. 38 and 42 can be taken up together, I have allotted time in this way. Demands 26 and 41: One and a half hours Demands 38 and 42: two hours. Today we have to close exactly at 5 P. M.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—More time must be given for Industries Demand, Sir.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—Industries Demand should have more time.

Mr. SPEAKER.—I have no objection to change the time limit or distribute time. But you have got to close exactly at 5 o'clock. Today is the last day. So Demands Nos. 26 and 41 will be taken up till 3 and Demands 38 and 42 will be taken up after 3·30 and we close at 5.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—Before the discussion begins. I would like to know whether the Chair has fixed any time limit for Ministers. At what time can the Minister reply on demands Nos. 43 and 41 and at what time the Minister in charge for Electricity will reply on the other two Demands. If you fix the time required for the Ministers concerned, you may allot time for the members.

Mr. SPEAKER.—Time will be half an hour for the Government to reply on every two Demands at a time. So they require one hour as they have to meet many of the points raised.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—So, till 2-30 discusion can go on the first two Demands?

Mr. SPEAKER.—Yes. I will move Demand No. 26, but Demand No. 41 can also be discussed.

DEMAND No. 26.—INDUSTRIES AND SUPPLIES INCLUDING SERICULTURE.

43. INDUSTRIES AND SUPPLIES.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 8,26,80,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1957, in respect of 'Industries and Supplies'."